

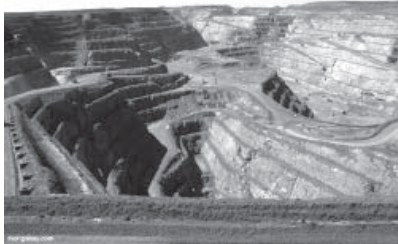
پلی تکنیک تهران، میزبان ششمین کنفرانس دانشجویی مهندسی معدن

صفحه ۷

- صفحه ۲ **دومین کنفرانس مهندسی معدن ایران**
- صفحه ۷ **اولین همایش ملی ژئولیت ایران**
- صفحه ۳ **سیزدهمین کنفرانس ژئوفیزیک ایران**
- صفحه ۲ **همایش روز مهندسی**
- صفحه ۳ **بهره مالکانه معادن = ۱۰۰ میلیارد تومان**

آشنایی با سازمان نظام مهندسی معدن

سازمان نظام مهندسی معدن بر اساس ماده ۲۷ قانون معادن و برای تامین مشارکت هرچه بیشتر مهندسان در انتظام امور حرفه ای خود و تحقق اهداف این قانون در سطح کشور سازمان نظام مهندسی معدن تشکیل شده است. آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن مشتمل بر ۱۱ ماده در تاریخ ۲۹ خرداد ماه ۱۳۸۱ به تصویب هیات وزیران رسیده است. نیز قانون نظام مهندسی معدن مشتمل بر ۳۷ ماده در تاریخ ۲۵ بهمن ماه ۱۳۷۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

ادامه در صفحه ۶

ماهی تازه!

اساسنامه انجمن مهندسی معدن ایران، در سال ۱۳۸۱ با حضور تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مهندسان معدن، در راستای انسجام و ارتقای هویت علمی و پژوهشی مهندسی معدن کشور، تدوین شد. رویکرد تازه انجمن مهندسی معدن ایران برای تحقق اهداف خود، بهانه ای شد برای گفتگو با جناب آقای دکتر محمد مهدی سالاری، عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی معدن و متالورژی دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)، و رئیس جدید انجمن مهندسی معدن ایران.

ادامه در صفحه ۵

پادداشت

بهره مالکانه اصطلاح جدیدی نیست. در حوزه نفت و گاز، پرداخت بهره مالکانه به کشورهای صاحب مخزن، سابقه‌ای به قدمت اکتشاف نفت دارد. اما پرداخت‌کننده بهره مالکانه، همواره شرکتی خارجی بوده است. در ایران نیز، دریافت بهره مالکانه از شرکت‌های خارجی بهره‌بردار مخازن نفتی در سال‌های پیش از انقلاب مرسوم بوده است.

در برنامه چهارم توسعه، کاربرد دیگری از بهره مالکانه مطرح شد که مورد موافقت مجلس قرار نگرفت، اما کماکان این موضوع از دستور کار نفتی‌ها خارج نشده است. در این کاربرد، شرکت ملی نفت ایران، به عنوان یکی از بزرگترین شرکت‌های دولتی کشور در قبال پرداخت بهره مالکانه به دولت، صاحب نفت استخراج شده از مخازن می‌شود. به نظر کارشناسان، این امر برای شفاف‌سازی روابط مالی شرکت ملی نفت ایران و وزارت نفت (به عنوان دولت) صورت می‌گیرد. همچنین باعث مشخص شدن میزان یارانه سوخت و هدفمند کردن آن می‌شود.

شاید اصلی‌ترین دلیل طرح بهره مالکانه در برنامه چهارم مقایسه وضعیت سابق و موجود در روابط مالی شرکت نفت و دولت بوده که باعث شده است ایران با به کارگیری اصطلاحی رایج، طرح جدیدی را مطرح کند. در واقع پرداخت بهره مالکانه توسط یک شرکت دولتی به دولت شیوه جدیدی است که در جهان کم سابقه است.

قبل از پیروزی انقلاب شرکت‌های نفتی درصدی از درآمد خود را به شرکت ملی نفت می‌دادند و این شرکت نیز سود و مالیات خود را به خزانه می‌پرداخت، به طوری که شرکت ملی نفت ایران پس از کسر هزینه‌های عملیاتی و هزینه‌های توسعه ای خود و شرکت‌های تابعه اش، مانده درآمد را به حساب دولت واریز می‌کرد. اگر چه این روش نیز با مشکلاتی همراه بود اما همواره بخش مهمی از عواید نفت به خزانه وارد می‌شد.

بعد از پیروزی انقلاب، براساس تبصره ۲۸ قانون بودجه ۱۳۵۸ (مصوب شورای انقلاب)، مقرر شد تمامی درآمدهای شرکت ملی نفت ایران، حاصل از صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی و صدور گاز، مستقیماً به خزانه داری کل کشور واریز شود و جزء درآمدهای دولتی محسوب شود. با تغییر رویه واریز درآمدهای نفت، تمامی درآمدهای حاصل از صادرات متعلق به دولت شد و هزینه‌های شرکت ملی نفت، اعم از هزینه‌های فعالیت‌های بالا دستی شامل اکتشاف و تولید نفت خام و فعالیت‌های پایین دستی در بخش پالایشگاه‌ها و توزیع فرآورده‌های نفتی، همه از دو محل فروش فرآورده‌های نفتی در داخل و بودجه عمومی دولت تامین می‌شد.

به این ترتیب برخلاف شیوه قبل از انقلاب که عواید نفت در مرحله اول در اختیار شرکت ملی نفت بود و مازاد آن به دولت پرداخت می‌شد، بعد از پیروزی انقلاب تمامی عواید حاصله در اختیار دولت قرار گرفت و هزینه‌های شرکت ملی نفت هم از طریق بودجه‌های مصوب سالانه پرداخت می‌شد. هر چند این تحول در ابتدا مثبت به نظر می‌رسید اما باعث چند مشکل شد. مشکل اصلی این بود که شرکت ملی نفت برای فعالیت‌های خود از طریق بودجه عمل می‌کرد به طوری که با بروز مشکلات ناشی از صدمات وارده به تأسیسات نفتی در زمان جنگ، شرکت ملی نفت ایران با کمبود منابع مالی مواجه شد. به همین منظور در برنامه سوم طبق ماده ۱۲۰، تمامی درآمدهای حاصل از صادرات فرآورده‌های نفتی در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفت تا صرف تامین منابع و هزینه‌های توسعه فعالیت‌های نفتی بالادست و پایین دست شود. با وجود آنکه با وضع این ماده و البته قراردادهای بیع متقابل، منابع ارزی لازم در اختیار شرکت نفت قرار گرفت اما همین ماده قانونی باعث شد تا جهت گیری شرکت ملی نفت به مسیری نامناسب سوق یابد. در واقع جهت گیری شرکت ملی نفت به سوی تولید بیشتر نفت کوره رفت که محصولی کم ارزش است و در عین حال عمده صادرات فرآورده‌های نفتی را به خود اختصاص می‌دهد. یعنی شرایط به گونه ای تغییر کرد که هر چه الگوی تولید فرآورده‌ها بدتر شود، وضعیت مالی شرکت بهبود یابد. همچنین براساس این مکانیسم نفت خام مورد نیاز پالایشگاه‌های کشور به صورت رایگان در اختیارشان قرار می‌گرفت. اگر چه این بهای پرداخت شده برای تامین یارانه انرژی بود اما به

ادامه در صفحه ۴

تغییرات هیأت مدیره

با توجه به آنکه مسئولین داخلی انجمن، در دوره سوم هیأت مدیره، برای دوره یک ساله انتخاب شده بودند، در شهریور ماه گذشته، هیأت مدیره ضمن تقدیر از مهندس خدایاری، رئیس انجمن، دکتر ایران نژاد، دبیر انجمن و مهندس اردوبادی، خزانه دار انجمن، دکتر محمدمهدی سالاری را به عنوان رئیس، مهندس غلامرضا فقیه اردوبادی را به عنوان دبیر و مهندس مهدی پورصالح را به عنوان خزانه دار جدید انجمن مهندسی معدن ایران انتخاب کردند.

برگزاری مجمع عمومی سالیانه انجمن

مجمع عمومی سالیانه انجمن مهندسی معدن ایران، پنجم آبان ماه گذشته از ساعت ۱۶ الی ۱۸ در دانشکده مهندسی معدن دانشگاه تهران برگزار گردید. ابتدا دکتر مهدی ایران نژاد، دبیر انجمن مهندسی معدن ایران ضمن تشریح فعالیت های صورت گرفته توسط انجمن، به برنامه های آتی و در دست اقدام انجمن اشاره نمودند و پس از ایشان مهندس اردوبادی، خزانه دار انجمن، تراز مالی سالیانه را ارائه کردند که مورد تأیید بازرس انجمن و سایر حضار قرار گرفت. از جمله تصمیمات مهم مجمع، تعیین سال مالی انجمن بود که آغاز سال مالی انجمن اول مهرماه و پایان آن آخر شهریورماه انتخاب شد.

برنامه های آتی انجمن برای سال ۱۳۸۷

- برگزاری دومین کنفرانس مهندسی معدن
- برپایی نمایشگاه صنعت و معدن در کنار کنفرانس مهندسی معدن
- انتشار مستمر نشریه علمی - پژوهشی مهندسی معدن و خبرنامه آن.
- برگزاری همایش هم اندیشی اعضای انجمن
- دریافت مجوز انتشار یک نشریه علمی - تحلیلی - خبری
- تکمیل و بروز کردن سایت اینترنتی انجمن
- راه اندازی سایت نشریه
- برگزاری کارگاه های آموزشی
- برگزاری سخنرانی های علمی
- فعال کردن کمیته نشر کتب
- حمایت از برگزاری همایش ها و کنفرانس های مرتبط با فعالیت های انجمن
- همکاری با سایر انجمن ها
- فعال سازی کمیته های تخصصی
- فعال سازی کمیته استراتژی معدن
- راه اندازی کمیته رفاه اعضای انجمن

نشریه علمی - پژوهشی مهندسی معدن

شماره دوم و سوم نشریه علمی - پژوهشی مهندسی معدن به همت انجمن مهندسی معدن ایران منتشر گردید. هر دو شماره شامل ۷ مقاله در زمینه های مختلف مهندسی معدن می باشند که برای کلیه اعضای انجمن، دانشگاه ها، شرکت ها، سازمان ها و غیره توزیع شده است.

از کلیه اساتید، صاحب نظران و متخصصان دعوت می شود مقالات علمی خود را جهت چاپ در شماره های آتی نشریه مهندسی معدن، به دفتر نشریه و به آدرس انجمن مهندسی معدن ایران ارسال نمایند.

آبان ۱۳۸۷

October 2008

دومین کنفرانس مهندسی معدن ایران

دومین کنفرانس مهندسی معدن ایران به همت انجمن مهندسی معدن ایران و با همکاری دانشکده مهندسی معدن دانشگاه تهران در آبان ماه سال ۱۳۸۷، در محل آن دانشکده برگزار خواهد شد. برنامه زمان بندی کنفرانس و جزئیات آن در شماره بعدی خبرنامه خواهد آمد.

محورهای موضوعی کنفرانس:

استراتژی توسعه معدنی، معدن و توسعه پایدار، HSE، اقتصاد و مدیریت منابع معدنی، مهندسی اکتشاف، استخراج و مهندسی سنگ، فرآوری مواد معدنی، فن آوری ها و عرصه های نوین در مهندسی معدن

آدرس دبیرخانه: تهران، کارگر شمالی، بالاتر از بزرگراه شهید گمنام، پردیس دانشکده های فنی دانشگاه تهران، صندوق پستی: ۶۳۳-۱۴۳۹۵
تلفن: ۸۸۳۳۱۹۷۳ نامبر: ۸۸۳۳۲۰۳۱

وب سایت: www.irsme.com

پست الکترونیکی: info@irsme.com

همایش روز مهندسی

روز پنجم اسفند ماه، سالروز تولد خواجه نصیر الدین توسی بنام «روز مهندسی» نامگذاری شده است. با توجه به اهمیت ویژه توسعه همه جانبه و پایدار ملی برای جامعه مهندسیین کشور، همایش «روز مهندسی» با همکاری انجمن مهندسی معدن ایران، در دانشگاه صنعتی امیر کبیر تهران با حضور جمعی از فرهیختگان، مهندسان و متخصصان علوم فنی و مهندسی کشور و ارج نهادن دستاوردهای ایشان برگزار شد. نهادینه کردن فرهنگ ارتقا کیفیت، نوآوری و ایمنی و نیز تأکید بیشتر به منشورهای اخلاقی و مهندسی، همراه با تقویت زیر ساخت ها و بستر سازی رشد و تولید علوم و فن آوری های نوین از اهداف اصلی این همایش بودند.

در پایان، انجمن مهندسی معدن ایران، از مهندس علیپور، پیشکسوت معدنی و فارغ التحصیل سال ۱۳۲۵ دانشکده فنی دانشگاه تهران تقریر بعمل آورد.

نگاهی به فعالیت های انجمن در سال ۱۳۸۶

- انتشار شماره دوم و سوم نشریه علمی - پژوهشی مهندسی معدن
- برنامه ریزی برای برگزاری دومین کنفرانس مهندسی معدن ایران
- انتشار خبرنامه شماره ۹
- ادامه همکاری انجمن با شورای برگزاری آزمون مهندسی حرفه ای
- صدور کارت عضویت برای اعضای حقیقی
- اقدام به فعال سازی کمیته انتشارات
- شرکت در همایش تشکل های معدنی به مناسبت هفته صنعت و معدن
- بازنگری و بهبود در خبرنامه انجمن مهندسی معدن ایران
- بهبود و طراحی تکمیلی سایت انجمن مهندسی ایران
- برگزاری جلسات هیأت مدیره

بهره مالکانه معادن = ۱۰۰ میلیارد تومان

با داغ شدن بحث افزایش بهره مالکانه معادن از ۴۰ میلیارد تومان در سال ۸۶ به ۵۰۰ میلیارد تومان در سال ۸۷ در کمیسیون تلفیق و همچنین محقق نشدن میزان تعیین شده در سال ۸۶ و عکس العمل های شدید بازار معدن نسبت به این مصوبه، در نهایت کمیسیون تلفیق، کاهش بهره مالکانه معادن را از ۵۰۰ میلیارد تومان به ۱۰۰ میلیارد تومان در سال ۸۷ تصویب کرد.

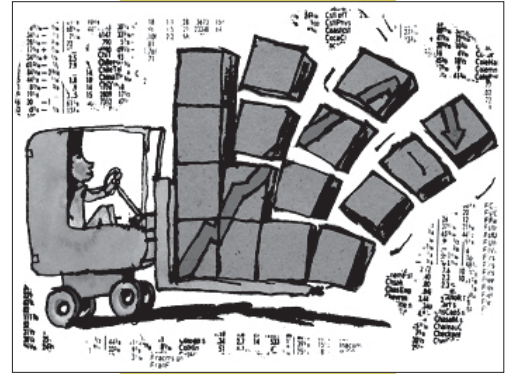
هراتی نیک، معاون وزیر صنایع و معادن در این خصوص اظهار داشت: بر اساس مصوبه جدید کمیسیون تلفیق میزان بهره مالکانه معادن ۱۰۰ میلیارد تومان و درآمد حاصل از فروش معادن ۴۰۰ میلیارد تومان تعیین شده است. مجلس شورای اسلامی نیز این مقدار را تصویب کرده است ولی به نظر می رسد با افزایش بهره مالکانه به میزان ۲/۵ برابر نسبت به سال گذشته، بخش معدن بویژه بخش خصوصی دچار تنش شود.

سیزدهمین کنفرانس ژئوفیزیک ایران

سیزدهمین کنفرانس ژئوفیزیک ایران، اردیبهشت سال ۱۳۸۷ (روزهای سه شنبه ۸۷/۲/۱۷ الی پنجشنبه ۸۷/۲/۱۹) در تهران برگزار خواهد شد. این کنفرانس به منظور آشنایی متخصصان با تازه ترین اطلاعات علمی و فنی در زمینه ژئوفیزیک و علوم وابسته و ارائه نتایج کارهای پژوهشی متخصصان و دانشجویان این رشته برگزار می گردد. علاقه مندان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با آدرس تهران، صندوق پستی ۱۱۳۸-۱۴۳۹۵، سیزدهمین کنفرانس ژئوفیزیک ایران و یا شماره تلفن ۰۲۰۹۸۳۰۷، انجمن ژئوفیزیک ایران ارتباط برقرار نمایند.

رشد ۱۳/۷ درصدی بخش معدن

به گزارش ایرنا، احمد علی هراتی نیک، معاون وزیر صنایع و معادن اعلام کرد: بر اساس آمار بانک مرکزی، امسال بخش معدن از بخش صنعت پیشی گرفته است. وی رشد بخش معدن را طبق آمار بانک مرکزی در نیمه نخست امسال ۱۳/۷ درصد و بخش صنعت را ۹/۷ درصد خواند. هراتی نیک تصریح کرد با توجه به این امر که تعداد پروانه های بهره برداری صادر شده در بخش صنعت بیشتر بوده است، این امر برای مقایسه رشد این دو بخش مناسب نیست و آنچه که بخش معدن را جلوتر از بخش صنعت قرار داده است رشد بیشتر میزان تولیدات معدنی در مقایسه با صنعت، در بخش معدن است.

بیمه مسولیت برای فعالان معدنی

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن، در نشست با حضور معاون امور معدن، وزیر صنایع و معادن و نمایندگان بیمه ایران، طی بررسی های انجام شده مقرر شد فعالان در بخش معدن تحت پوشش بیمه مسولیت حرفه ای قرار بگیرند. دکتر بصیری اعلام کرد که در مرحله اول مسوولان فنی مراکز و در مرحله دوم تمامی کارکنان در این عرصه، تحت پوشش بیمه مسولیت قرار خواهند گرفت. وی در ادامه خاطر نشان کرد که هم اکنون در حدود ۴ هزار معدن داریم که هزاران مهندس معدن در آنها مشغول به کار هستند.

میزان استخراج مواد معدنی در ۹ ماهه سال جاری

در ۹ ماهه سال جاری با ۱۲ درصد رشد نسبت به زمان مشابه پارسال، میزان برداشت از معادن کشور بالغ بر ۱۷۴ میلیون تن بوده است.

بنا به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن، مواد استخراجی شامل سنگ های تزئینی، مصالح ساختمانی، فلزی و غیر فلزی بوده است. این گزارش می افزاید: تعداد معادن کشور با ۹/۴ درصد رشد از ۴۳۷۲ در سال ۸۵ به ۴۷۸۳ معدن در سال ۸۶ رسیده است. هم چنین میزان اشتغال زائی با ۴/۱ درصد رشد بالغ بر ۹۰ هزار و ۵۳۰ نفر می باشد.

ایران صاحب هفدهمین ذخایر بزرگ مس جهان

بر اساس آخرین تحقیقات و پژوهش های بین المللی، ایران هفدهمین ذخایر بزرگ مس جهان را در اختیار دارد. به گزارش خبرگزاری فارس، پرس تی وی ضمن اعلام این خبر افزود: ذخایر مس ایران به بیش از ۱۹۰۰ میلیون تن می رسد که این مقدار ۵/۳ درصد کل ذخایر مس جهان را شامل می شود. طبق تحقیقات انجام شده بخش عمده ای از این منابع در استان های کرمان و آذربایجان واقع است.

ایران بیستمین تولید کننده بزرگ فولاد در سال ۲۰۰۷

موسسه بین المللی آهن و فولاد (IISI)، ایران را بیستمین تولید کننده بزرگ فولاد در سال ۲۰۰۷ اعلام کرد. طبق گزارش خبرگزاری فارس، این موسسه تولید آهن را ۱۳۴۳ میلیون تن، در سال ۲۰۰۷ اعلام کرده است. میزان تولید ایران از این مقدار با رشد ۲/۷ درصدی نسبت به سال ۲۰۰۶ به ۱۰/۱ میلیون تن رسیده است.

طبق این گزارش چین با ۴۸۹ میلیون تن، ژاپن با ۱۲۰ میلیون تن و آمریکا با ۹۷ میلیون تن به ترتیب جایگاه های اول تا سوم را اختیار کرده اند.

وزارت صنایع و معادن در دهه فجر ۸۶

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: وزیر صنایع و معادن در دور دوم سفرهای استانی هیأت دولت به هرمزگان با اشاره به بی سابقه بودن افتتاح طرح های صنعتی و معدنی در دهه فجر امسال از افتتاح ۷۹۱ طرح وزارت صنایع و معادن و اشتغال زایی برای ۴۵ هزار نفر در دهه فجر سال ۸۶ خبر داد.

مهندس محرابیان با اشاره به سیاست های وزارت صنایع و معادن در خصوص توسعه بخش معدن و استفاده بهینه از آنها افزود: برای این مهم نیازمند مراکز مجهز آزمایشگاهی برای آنالیز مواد و تجزیه و تحلیل پی جویی ها و برداشت های اولیه هستیم. وی با خاطر نشان کردن میزان برداشت سالیانه ۲۰۸ میلیون تن از ذخایر معدنی و اشاره به ۳۵ میلیارد تن ذخیره قطعی ۵۵ میلیارد تن ذخیره احتمالی کشف شده تا به حال، اظهار داشت که میزان اکتشافات معدنی کشور جوابگوی میزان برداشت معادن در آینده نخواهد بود و ما نیازمند این هستیم تا با استفاده از ظرفیت های جدید آزمایشگاهی به توسعه اکتشافات معدنی کشور سرعت ببخشیم.

وزیر صنایع و معادن کشور تصریح کرد که با افتتاح مراکز جدید آزمایشگاهی میزان ظرفیت آنالیز به ۱۱۰ هزار مورد در سال می رسد.

ماجرای بهره مالکانه

تصمیم جنجال برانگیز کمیسیون تلفیق مجلس، گرچه در آغاز، یک زمزمه بود و به شایعه می نمود، اما دیری نگذشت که خبر، فراتر از یک شایعه، در محافل اقتصادی منتشر گردید و سبب بهت کارشناسان اقتصادی شد. در لایحه دولت، بهره مالکانه معادن به میزان ۴۰ میلیارد تومان پیش بینی شده بود که این مبلغ نسبت به سال ۸۶ (که بهره مالکانه به میزان ۳ میلیارد تومان در بودجه در نظر گرفته شده بود) بیش از ۱۳ درصد رشد داشت. اما کمیسیون تلفیق بودجه مجلس، رقم پیشنهادی دولت را با افزایشی ۱۲/۵ برابری، به مبلغ ۵۰۰ میلیارد تومان رسانده بود؛ تعرفه ای که در صورت تصویب در صحن علنی مجلس، می بایست سال آینده، اجرایی می شد.

اظهار نظرهای مختلف از سوی مسوولان و کارشناسان اقتصادی کشور، از وزیر تا کارگزار بورس، مطرح گردید که غالباً حاکی از مخالفت با این تصمیم غیر کارشناسی بود. در اولین اظهارنظرها، این مرتضی تمدن بود که هشدار داد: «در صورت تصویب افزایش بهره مالکانه دولت از معادن از ۴۰ میلیارد به ۵۰۰ میلیارد تومان در صحن علنی مجلس، بخش معدن در سال آینده با بحران مواجه خواهد شد». او که یکی از اعضای کمیسیون تلفیق است اضافه کرد که: «این موضوع، قطعاً بر فعالیت های بخش معدن تأثیر منفی گذاشته و انگیزه بخش خصوصی را برای فعالیت، کاهش می دهد که این امر خلاف اصل ۴۴ است».

محمد رضا سجادیان، رئیس کمیته معدن مجلس شورای اسلامی، نیز تصمیم کمیسیون تلفیق مجلس در خصوص افزایش ۱۲/۵ برابری بهره مالکانه معادن را «تصمیم غیر کارشناسی» خواند و پیش بینی کرد که این درآمد، قطعاً محقق نخواهد شد و اظهار داشت: «پیش بینی این حجم افزایش درآمد در بودجه دولت، باعث به وجود آمدن توقع برای تأمین درآمد برخی پروژه ها خواهد شد. اما به دلیل عملی نشدن آن، دولت مجبور می شود برای اصلاح این ردیف ها، متمم بیاورد».

معاون وزیر صنایع و معادن و رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی نیز در اظهار نظری این گونه بیان کرد که: «برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، معادن را با نفت مقایسه می کنند؛ در حالی که درآمد این دو را نمی توان با هم مقایسه کرد. همچنین اکثر معادن غیر نفتی و پراکنده کشور نیز در دست بخش خصوصی است و این بخش واقعاً توان پرداخت بهره مالکانه تعیین شده توسط کمیسیون تلفیق را ندارد». هراتی نیک در پایان اظهار نظر خود، این میزان افزایش در بهره مالکانه را غیر معقول و توجیه ناپذیر دانست.

علی اکبر محرابیان، وزیر صنایع و معادن، از سویی دیگر، با استناد به ماده ۱۴ قانون معادن و ماده ۳۴ آئین نامه اجرایی آن قانون، تعیین حقوق دولتی معادن را از جمله اختیارات وزارت صنایع و معادن و تصویب آن را به عهده وزیر این وزارتخانه دانست. محرابیان اظهار داشت که: «وزارت صنایع و معادن با هدف ایجاد ثبات و اطمینان در بازار و اعتماد سازی برای بخش خصوصی و حمایت از تولید کنندگان، تعرفه حقوق دولتی را در سال ۸۷ افزایش نخواهد داد».

بازار سرمایه نیز، واکنشی خاص به این خبر نشان داد؛ پس از انتشار زمزمه ها در تالار بورس، طی تماس های تلفنی مکرر، وقتی فعالان بازار سرمایه از صحت این خبر آگاه شدند، صف های فروش سهام شرکت های معدنی تشکیل گردید. به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد «پیامدهای این تصمیم به حدی بود که ناظر بورس، در ساعات پایانی کار بورس، محدودیت درخواست فروش از هر کد معاملاتی را برای نمادهای شرکت های معدنی از جمله چادرملو، گل گهر و معادن و فلزات، از ۱۰ هزار سهم به یک سهم تقلیل داد. به بیان دیگر، اگر سهامداری مایل به فروش یکصد سهم می بود، باید ۱۰۰ درخواست تک عددی در سامانه معاملات وارد می کرد».

انتشار خبر تصمیم کمیسیون تلفیق، علاوه بر سقوط سهام شرکت های معدنی، کاهش ۲۷۷ واحدی شاخص بورس (سود نقدی و قیمت) در آن روز را در پی داشت.

تصمیم کمیسیون تلفیق و پیامدهای آن در بازار سرمایه سبب شد تا کانون کارگزاران بورس، بیانیه ای در این خصوص منتشر کند. در این بیانیه اشاره شده بود که «افزایش ۱۲/۵ برابری بهره مالکانه معادن می تواند در جذب سرمایه گذاران به ویژه در ارتباط با شرکت های اصل ۴۴ قانون اساسی تزلزل ایجاد کند». همچنین تأکید شده بود که «تأمین کسری بودجه از طریق یافتن منابع درآمدی جدید و به ویژه از طریق افزایش بهره مالکانه، موضوع بسیار حساسی است و حساسیت آن، چنان است که می تواند دستاوردهای کنونی را برای جذب سرمایه گذاران به ویژه در ارتباط با شرکت های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی با تزلزل مواجه ساخته و اعتماد عمومی را برای خرید سهام موضوع خصوصی سازی در آینده خدشه دار سازد».

عضو شورای عالی بورس و دبیر کل اتاق تعاون کشور نیز با ابراز نگرانی از این تصمیم، اظهار داشت که این امر، قطعاً سرمایه گذاری در بخش معدن را با کاهش شدید روبرو می کند و حتی شرکت های موجود را دچار زیان می نماید و باعث ایجاد جو روانی منفی در بازار سهام خواهد شد. محمد رضا رضانی با اشاره به افزایش بهره مالکانه دولت از رقم ۳ میلیارد تومان در سال ۸۶ به ۵۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۸۷ گفت: «این در آمد مطمئناً برای دولت عملیاتی نخواهد شد و نتیجه آن، کسر بودجه و تورم خواهد بود».

اعتراضات گسترده کارشناسان اقتصادی و فعالان بازار سرمایه نسبت به تصمیم جنجال برانگیز کمیسیون تلفیق، که این بار همسو با نظر مقامات ارشد دولتی نیز بود، سبب شد تا زمزمه هایی مبنی بر بازنگری در پیشنهاد مربوطه پدید آید. محمدرضا میرتاج الدینی، عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۸۷، خبر از تهیه نامه ای با امضای ۱۵ عضو کمیسیون تلفیق داد که در آن تجدیدنظر و اصلاح تصمیم پیشین کمیسیون، مطرح شده بود.

سرانجام پس از کشمکش های بسیار و اظهارنظرهای مختلف، در صحن علنی مجلس، رقم ۱۰۰ میلیارد تومان برای بهره مالکانه معادن (حقوق دولتی) در بودجه سال ۸۷ تصویب گردید؛ تصمیمی که مدتی باید صبر کرد تا آثار مثبت و منفی آن را به تماشا بنشینیم. اما آنچه مبهم و بی پاسخ ماند این است که: اساساً رقم ۵۰۰ میلیارد تومان برای بهره مالکانه معادن بر چه مبنایی محاسبه و مطرح شد؟!

شدت سبب عدم شفافیت در حساب های مالی دولت و یارانه های انرژی شده بود. حاصل این شیوه غیرشفاف آن بود که نظام شرکتی با نظام حکومتی در هم تنیده می شد، یعنی شرکت ملی نفت به جای یک شرکت به عنوان بخشی از دولت عمل می کرد. در عین حال دولت در عملیات شرکت نفت کاملاً دخیل بود. این سه سبب شد دولت با وضع ماده ای در لایحه برنامه چهارم درصدد تصحیح روابط موجود برآید تا علاوه بر شفافیت روابط مالی، حتی الامکان عایدی دولت را از محل درآمدهای نفتی افزایش دهد.

اصطلاح Royalty (حق امتیاز)، که به بهره مالکانه نیز ترجمه شده است، طبق تعریف مندرج در کتاب فرهنگ اصطلاحات اقتصادی، اثر منوچهر فرهنگ «پاداشی است که از محل استعمال حق ثبت شده انحصاری یا دیگر دارایی ها به دست می آید». این حق معمولاً درصد معینی از قیمت فروش کالا یا خدماتی است که در تولید آن این حق اختراع یا انحصار به ثبت رسیده است.

اصطلاح Royalty در قراردادهای نفتی خاورمیانه حق امتیاز و در قرارداد کنسرسیوم ایران به اصطلاح «پرداخت مشخص» به کار برده شده است. تعریفی که می شود از آن ارائه کرد این است که بهره مالکانه، میزان سهمی است که به مالک معدن به سبب بهره برداری از منابع واقع در ملک او تعلق می گیرد که ممکن است به صورت جنسی باشد (قسمتی از مواد خام تولید شده) یا به صورت نقدی پرداخت شود.

نفت به عنوان میراث طبیعت، بهره مالکانه ایجاد می کند. تعریف این بهره مالکانه می تواند چنین باشد: تفاوت میان بهای نفت در بازار و جمع هزینه های تولید، هزینه های دیگر (حمل و نقل، فرآوری و توزیع) و نرخ بازگشت سرمایه. به عنوان مثال در اواخر دهه ۱۹۴۰ بهای فروش نفت بشکه ای ۲/۵ دلار بود. در حالی که کل هزینه های تولید یک بشکه نفت در خاورمیانه ۲۵ سنت می شد. اگر ۵۰ سنت دیگر هم بابت هزینه های دیگری چون هزینه حمل و نقل، از مبلغ ۲/۵ دلار کم می کردند و سودی معادل ۱۰ سنت هم برای هر بشکه نفت در نظر می گرفتند، هنوز سود عظیمی معادل ۱/۶۵ دلار برای هر بشکه نفت خاورمیانه باقی می ماند. این مبلغ، بهره زمین (بهره مالکانه) را تشکیل می داد.

مبحث بهره مالکانه نفت در کشور ما و دیگر کشورهای تولیدکننده نفت، عمدتاً در رابطه با کمپانی های خارجی موضوعیت داشته و مطرح بوده است و این بحث تاکنون در مورد شرکت های داخلی مطرح نبوده است. در مورد نفت، تنها در مواردی در پیش از انقلاب، کمپانی های خارجی فعال در صنعت نفت، تحت عنوان بهره مالکانه یا عناوین مشابه، درصدی از درآمد تولید یا استخراج نفت را به دولت ایران پرداخت می کردند. پس از برقراری جمهوری اسلامی تاکنون درآمد صادرات نفت به خزانه واریز می شد، اما بر اساس این پیشنهاد، قرار است از محل استخراج نفت، بهره مالکانه به خزانه داده شود یعنی کل نفت استخراجی با کسر بهره مالکانه و چند کسری دیگر، کاملاً در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گیرد و این شرکت به مثابه یک بنگاه با استقلال کامل، نفت و گاز را به عنوان مواد اولیه در اختیار گرفته و کار فروش به صورت خام یا تبدیل و فرآوری نفت و فروش فرآورده ها را انجام دهد.

شاید گفته شود این کار از نظر بنگاهی توجیه خوبی دارد و کاملاً منطقی است ولی جنبه بودجه ای آن برای دولت بسیار مهم است و باید تا جزئی ترین جوانب آن، هم بررسی و مشخص و هم عملیاتی شود تا تکلیف فعالان مختلف از جمله وزارت نفت، شرکت ملی نفت ایران، بانک مرکزی، خزانه دولت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مشخص شود. پرسش کلیدی که در این رابطه مطرح می شود اینست که اگر قرار باشد بهره مالکانه مجدداً به صورت اداری مطرح شود و دولت، شرکت های دولتی یا مجمع عمومی شرکت دولتی در مورد میزان این بهره مالکانه تصمیم بگیرند و یا طبق پیش بینی لایحه برنامه چهارم توسعه، قانونگذار درصد بهره مالکانه را تعیین کند، آیا این تنها گزینه مطلوب است؟ آیا نمی شود گزینه دیگری را ترسیم کرد که بهره مالکانه و درصد آن از طریق مزایده تعیین شود؟ چنین مزایده ای می تواند در سطح ملی انجام شود و یا در سطح بین المللی اتفاق افتد. در این صورت می توانیم به درصدی برسیم که بازار تعیین می کند. فواید چنین ساز و کاری افزایش بهره وری و کارایی در تولید، گسترش کاربرد فناوری های پیشرفته و تلاش های بازاریابی و مدیریتی و سرانجام، کاستن از ناکارایی های پنهان موجود در بنگاه های بزرگ و انحصاری خواهد بود.

حق امتیاز چون مبتنی بر ارزش محصول ناخالص است و هزینه را به حساب منظور نمی دارد، ممکن است وجوه آن، بهره برداری از معدن را غیراقتصادی کند. از طرفی چون هزینه های نهایی سعودی هستند و حق امتیاز تغییرناپذیر، ممکن است باعث شود که میدان های نفتی و معادن زودتر از موقع مستهلک و غیرقابل استفاده شوند.

ماهی تازه!

مصطفی محمدی پور

اساسنامه انجمن مهندسی معدن ایران، در سال ۱۳۸۱ با حضور تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مهندسان معدن، در راستای انسجام و ارتقای هویت علمی و پژوهشی مهندسی معدن کشور، تدوین شد. رویکرد تازه انجمن مهندسی معدن ایران برای تحقق اهداف خود، بهانه ای شد برای گفتگو با جناب آقای دکتر محمد مهدی سالاری راد، عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی معدن و متالورژی دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)، و رئیس جدید انجمن مهندسی معدن ایران. متن زیر گفتگوی کوتاهی است با دکتر سالاری راد درباره برنامه های آتی انجمن.

• آقای دکتر، ایده اولیه تشکیل انجمن مهندسی معدن ایران چگونه شکل گرفت؟

سال های متعددی مهندسان معدن کشور در فکر چنین انجمنی بودند و فعالیت های پراکنده ای نیز برای تأسیس آن انجام می شد که متأسفانه تا سال ۱۳۸۱ این امر محقق نشد. در آن سال پس از مطرح شدن لایحه ادغام وزارت معادن و فلزات و وزارت صنایع، بخشی از جامعه معدنی کشور به دلیل غیرکارشناسی بودن این لایحه و عوارض ناشی از انقباض سازمانی و به حاشیه رانده شدن بخش معادن و فلزات، گرد هم جمع آمدند و این طرح را به نقد گذاشتند. متأسفانه این اقدامات نتیجه ای نداد و ملاحظات و اراده های دیگری این لایحه را تا تصویب مجلس پیش برد. عدم توفیق جامعه معدنی کشور در به ثمر رساندن نظرات کارشناسی، خوشبختانه، خود موجب وارد شدن تلنگری موثر بر پیکره جامعه معدنی کشور شد که مولود آن انجمن مهندسی معدن ایران و سازمان نظام مهندسی معدن بودند. (به قول معروف، ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است.)

بهرحال پس از وقایع فوق در سال ۱۳۸۱ تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مهندسان معدن با تشکیل جلساتی اساسنامه انجمن را تدوین کردند و پس از دعوت از سوی هیأت مؤسس، تعدادی از دانش آموختگان مهندسی معدن در دی ماه ۱۳۸۱ در دانشکده مهندسی معدن، متالورژی و نفت دانشگاه صنعتی امیرکبیر گرد هم آمدند و پس از تصویب اساسنامه و انتخابات هیأت مدیره، انجمن مهندسی معدن ایران شکل گرفت و پس از اخذ مجوزهای لازم نسبت به ثبت آن اقدام شد.

• تفاوت اساسی انجمن مهندسی معدن با سازمان نظام مهندسی معدن و سایر سازمان های مرتبط با معدن چیست؟

اولی تشکیلی برای انسجام و ارتقای هویت علمی و پژوهشی، و دومی سازمانی برای نظام مند نمودن و ارتقای هویت حرفه ای مهندسی معدن است. بدین ترتیب بخش معادن و صنایع معدنی کشور اگر چه در ساختار دولتی و اجرایی منقبض شد لیکن در عرصه غیر دولتی نهادهایی موثر و بنیادین را تأسیس و سازماندهی نمود. ضروری است که در همین جا به سازماندهی مجدد و گسترش فعالیت های خانه معدن در سالهای اخیر نیز اشاره کنم که به عنوان یکی دیگر از تشکلهای غیر دولتی بخش معدن، با رسالت ارتقا و حمایت از هویت صنفی و اقتصادی و بازرگانی (داد و ستد) فعالیت ها و فعالان بخش خصوصی در صنایع معدنی فعالیت می کند و این سه تشکل غیر دولتی مکمل یکدیگر و پوشش دهنده سه عرصه و سه هویت علمی، حرفه ای و صنفی مهندسی معدن و جامعه معدنی کشور می باشند.

• اهداف اصلی انجمن مهندسی معدن ایران چیست؟

– مهمترین اهداف پیش بینی شده برای انجمن عبارتند از: ۱ – گسترش، پیشبرد و ارتقای علم مهندسی معدن در ایران

۲ – توسعه کمی و کیفی نیروهای متخصص

۳ – بهبود بخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی و فناوری در زمینه های مربوطه

• مهم ترین فعالیت های انجمن تاکنون چه بوده است؟

– انجمن پس از تشکیل نسبت به سازماندهی و خصوصاً

عضوگیری اقدام نمود. هم زمان برنامه ریزی برای برگزاری «اولین کنفرانس مهندسی معدن ایران» و همچنین اخذ مجوز جهت انتشار «مجله علمی- پژوهشی مهندسی معدن» را آغاز نمود که به ترتیب طی سالهای ۸۳ و ۸۴ این دو مهم به ثمر نشست. علاوه بر آن فعالیت هایی از قبیل انتشار خبرنامه انجمن، نشر مجموعه مقالات کنفرانس فوق و برگزاری چند سمینار و کارگاه آموزشی را داشته است.

• برنامه های جاری و آتی انجمن چیست؟ آیا برای گسترش فعالیت ها برنامه ای دارد؟

– انجمن در شرایط کنونی ضمن انتشار سومین شماره مجله مهندسی معدن، عمده فعالیت خود را بر برگزاری هرچه پربارتر «دومین کنفرانس مهندسی معدن ایران» متمرکز کرده است. این کنفرانس در آبان سال آینده با همکاری دانشگاه تهران در دانشکده فنی برگزار خواهد شد.

درخصوص برنامه های آتی انجمن نیز عرض کنم که برنامه ریزی خوبی انجام شده است و مقدمات اجرایی شدن آنها نیز فراهم آمده است. از آن جمله، در آینده ای نزدیک، website جدید انجمن با ساختار و محتوایی متفاوت عرضه خواهد شد. خبرنامه انجمن از کیفیت و محتوای مناسب تری برخوردار می گردد. فکر می کنم این مصاحبه در اولین شماره خبرنامه جدید به چاپ خواهد رسید که خوانندگان عزیز شاهد این تغییرات خواهند بود.

اما مهم ترین برنامه راهبردی و در دست اجرای انجمن، گسترش فعالیت های عضوگیری و افزایش اعضا، متناسب با جایگاه و انتظاراتی است که از این انجمن به عنوان یک انجمن مادر، در عرصه های تخصصی مهندسی معدن وجود دارد. متقابلاً تأمین و ارائه خدمات و سرویس های علمی براساس اهداف و وظایف انجمن، از مهمترین برنامه های راهبردی انجمن می باشد.

در واقع انجمن مهندسی معدن دوران تکوین و استقرار خود را طی نموده است و با تلاش هایی که صورت پذیرفته، زیرساخت های اولیه فراهم شده است. بنابراین در فرازی جدید از دوران فعالیت خود باید دامنه فعالیت ها و خدمات خود را متناسب با خیل عظیم مهندسی معدن و گرایشات آن بگستراند و برای جذب و عضویت آنها مزیت و ظرفیت ایجاد کند. یکی از اولین اقدامات درحال تکوین انجمن، تهیه بانک کتب و مقالات الکترونیکی است که می توان از این طریق زمینه دسترسی تمامی اعضا را به صدها کتاب و هزاران مقاله علمی و پژوهشی فراهم نمود و عملاً بستر گسترش و ارتقای سطح علمی مهندسی معدن در کشور و خصوصاً توسعه علمی اعضا را پایه گذاری کرد.

• در برنامه های انجمن، اشاره ای به برنامه ریزی برای افزایش تعداد اعضای انجمن مهندسی معدن داشتید. در این خصوص می شود توضیح بیشتری بفرمائید و اینکه آیا این برنامه ها شامل اعضای دانشجویی نیز می شود؟

– برنامه ریزی و سازماندهی انجمن برای جذب و افزایش اعضا به طور عام شامل تمامی جامعه معدنی و به طور خاص شامل دو مجموعه عظیم و موثر می گردد. مجموعه نخست مهندسی معدن فعال در شرکت ها و مؤسسات معدنی، اعم از دولتی و خصوص می گردد که بار و رسالت فعالیت های معدنی کشور را برعهده دارند. از یکسو انتقال تجربیات و دستاوردهای صنعتی و اجرایی آنها به جامعه معدنی گرانپها

است و از سوی دیگر انجمن مهندسی معدن، رسالت ارتقای علمی و فراهم نمودن زمینه های دسترسی آنها به دستاوردهای علمی و پژوهشی را برعهده دارد. بنابراین مستقیماً و یا از طریق سازمان های متبوعه ایشان برای عضویت آنها اقدام خواهد شد. دومین جامعه مهم برای عضویت در انجمن، دانشجویان هستند. این عزیزان طی دو سه سال آینده به جمع مهندسی معدن خواهند پیوست و امروز نیز از پتانسیل و شور و شوق سرشاری برخوردارند که می تواند تحرکی جدی در انجمن ایجاد نماید. اصولاً نسل جوان ما NGO ها را بیشتر باور دارند و چنانچه بستر همکاری آنها فراهم شود از هیچ تلاش و هزینه ای دریغ ندارند. شاهد مثالی بر این موضوع همین انتشار نشریاتی مانند «نشر فن» و «بلور» طی چند سال گذشته است و با اخیراً فعالیت سازمان یافته و اگر نگویم بی نظیر، حداقل کم نظیر دانشجویان دانشگاه صنعتی امیرکبیر در تدارک برگزاری ششمین کنفرانس دانشجویی معدن است. لذا سرمایه گذاری بر روی آنها برای تحولی کمی و کیفی در عرصه مهندسی معدن و بهره مندی از انرژی و شور آنها در نیل به اهداف انجمن امری راهبردی محسوب می شود. شاید جالب باشد که به اهداف و دستور جلسه اجلاس منطقه ای انجمن مهندسی مکانیک آمریکا (ASME) که اخیراً در امارات برگزار شد اشاره کنم که بر روی جذب عضویت دانشجویان متمرکز گردیده بودند و برحسب تجربه چندین ساله خود اذعان داشتند که اولاً اعضای دانشجویی ASME تحرکی جدی در این انجمن ایجاد کرده اند، ثانیاً اعضای از انجمن که از زمان دانشجویی عضو ASME بوده اند، فعال تر و مؤثرتر در فعالیت های انجمن و گسترش فعالیت های آن مشارکت دارند. در همین راستا انجمن مهندسی معدن ایران نیز در حال سازماندهی و فعال سازی جدی بخش دانشجویی، از طریق عضویت حقوقی انجمن های علمی دانشجویی و آحاد دانشجویان مهندسی معدن و گرایشات وابسته و مرتبط است و مذاکرات و اقدامات اولیه را نیز انجام داده است.

• ضمن تشکر از فرصتی که در اختیار خبرنامه انجمن مهندسی معدن ایران گذاشتید، حرف آخر؟

– من نیز به نوبه خودم از شما و همکارانتان که تلاشی را برای ارتقای کیفی و فرمت خبرنامه آغاز کرده اید، تشکر می کنم. در پایان به این نکته اشاره کنم که با تلاش های چند ساله اعضا و هیأت مدیره های انجمن، خدا را شکر، قدم های اولیه بسیار صادقانه و مستحکمی برداشته شده است. بدیهی است گسترش فعالیت های انجمن و ایفای نقش شایسته و بایسته انجمن در گروی مشارکت و تعلق خاطر کلیه اعضا به اهداف و توسعه انجمن است. همانطور که اعضای هیأت مدیره فعال و مسئولیت پذیر در تحقق اهداف انجمن و بسط و تعمیق فعالیت های آن نقش مؤثری دارند، فعال بودن هریک از اعضا در عضویتشان و مشارکت و همفکری ایشان در برنامه های توسعه ای انجمن بسیار کلیدی است. علاوه بر این، از تمامی مهندسی معدن و گرایشات وابسته برای عضویت و نقش آفرینی در انجمنی که متعلق به خودشان و برای ارتقای قابلیت های علمی و تخصصی خودشان شکل گرفته است، استمداد جسته و برای حضور فعال و عضویت ایشان در انجمن دعوت به عمل می آورم، تا انشاء... از این رهگذر جایگاه مهندسی معدن و عملکرد بخش معدن در توسعه ملی ارتقا یابد. متشکرم.

آشنایی با سازمان نظام مهندسی معدن

سازمان نظام مهندسی معدن بر اساس ماده ۲۷ قانون معادن و برای تامین مشارکت هرچه بیشتر مهندسان در انتظام امور حرفه ای خود و تحقق اهداف این قانون در سطح کشور سازمان نظام مهندسی معدن تشکیل شده است. آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن مشتمل بر ۱۱ ماده در تاریخ ۲۹ خرداد ماه ۱۳۸۱ به تصویب هیات وزیران رسیده است. نیز قانون نظام مهندسی معدن مشتمل بر ۳۷ ماده در تاریخ ۲۵ بهمن ماه ۱۳۷۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

اهداف و وظایف:

- ۱ - حفظ و افزایش بهره وری منابع معدنی که سرمایه های ملی تجدید ناپذیر هستند.
- ۲ - تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه های فنی و مهندسی در فعالیت های معدنی.
- ۳ - تامین موجبات رشد و اعتلای مهندسی معدن در کشور.
- ۴ - بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات.
- ۵ - ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه ها در بخش معدن.
- ۶ - وضع مقررات به منظور اطمینان از رعایت اصول ایمنی، بهداشت، بهره دهی مناسب، حفظ محیط زیست، صرفه اقتصادی و نظارت بر اجرای آن.
- ۷ - فراهم ساختن زمینه همکاری میان وزارت صنایع و معادن و تشکل های مهندسی، حرفه ای و صنعتی در بخش معدن.
- ۸ - ایجاد زمینه های مشارکت صاحبان حرفه های مهندسی معدن در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و عمرانی کشور.
- ۹ - ایجاد و تحکیم روابط حرفه ای در سطح ملی و بین المللی و معرفی نمایندگان برای شرکت در مجامع علمی و فنی.

رشته های اصلی:

- معدن
 - زمین شناسی
 - نقشه برداری
 - متالورژی با گرایش استخراجی
- عنوان رشته های تحصیلی مرتبط با مهندسی معدن توسط کمیسیونی متشکل از نمایندگان وزیر صنایع و معادن، وزیر علوم، تحقیقات و فن آوری و رئیس سازمان تعیین می شود.

ارکان سازمان عبارتند از:

- سازمان های استان ها
- هیات عمومی
- شورای مرکزی

- رئیس سازمان
- شورای انتظامی

پروانه اشتغال:

پروانه اشتغال در چهار رتبه: ارشد، یک، دو و سه و در رسته های پی جویی و اکتشاف، استخراج معدن، کانه آرای و فرآوری و متالورژی استخراجی در زمینه های تخصصی مختلف صادر میشود.

اعضای حقوقی: اشخاص حقوقی چنانچه حداقل ۲ نفر از مدیران آن دارای پروانه اشتغال باشند، میتوانند در یک یا چند رسته تقاضای صدور پروانه اشتغال کنند. حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان پروانه اشتغال اشخاص حقوقی طبق دستورالعمل های وزارت صنایع و معادن تعیین می شود. اصول و قواعدی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه و اجرای عملیات اکتشاف و تجهیز و بهره برداری معادن و کارخانجات، بهره دهی مناسب فنی و صرفه اقتصادی ضروری است، بوسیله وزارت صنایع و معادن تدوین می شود. عدم رعایت مقررات یاد شده تخلف از قانون محسوب می شود. اقدام به امور زیر تخلف از قانون محسوب می شود و متخلفان توسط مراجع ذیصلاح تحت پیگرد و مجازات قرار می گیرند:

- مداخله اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدرک صلاحیت در امور فنی.
- اشتغال به امور فنی خارج از حدود صلاحیت مندرج در پروانه اشتغال.
- تأسیس هر گونه موسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه

برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط.

• ارائه خدمات مهندسی، طراحی، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که خود مسئولیت بررسی یا تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل آن پروژه را نیز بر عهده دارند.

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و دستگاه های دولتی و غیردولتی می توانند در هر موردی که با تخلف مواجه شدند و یا احتمال تخلف از اصول فنی فعالیت های معدنی را می دهند، شکایت یا اطلاعات خود را به وزارت صنایع و معادن یا سازمان صنایع و معادن استان ها ارسال یا تسلیم کنند. وزارتخانه ها، موسسات دولتی، نهادها، نیروهای نظامی و انتظامی، شرکت های دولتی و شهرداری ها می توانند در ارجاع امور کارشناسی با رعایت آیین نامه خاصی که به پیشنهاد مشترک وزارت صنایع و معادن و وزارت دادگستری به تصویب هیات وزیران می رسد، همانند کارشناسان رسمی دادگستری از اعضای سازمان دارای پروانه اشتغال که بوسیله سازمان استان معرفی می شود، استفاده کنند. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیر ایرانی جهت انجام خدمات موضوع قانون، ضمن رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط و احراز کلیه شرایط مقرر در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی، باید پروانه اشتغال موقت از وزارت صنایع و معادن دریافت کنند. در پروانه اشتغال موقت، مدت اعتبار، صلاحیت متقاضی و سایر شرایط بر حسب مورد باید درج شود.

پلی تکنیک تهران میزبان ششمین کنفرانس دانشجویی مهندسی معدن

طی سه دهه اخیر کنفرانس‌ها و همایش‌های فراوانی در حوزه معدن و معدنکاری کشور برگزار شده است که از فراز و فرودهای فراوانی برخوردار بوده است. آغازگر آنها مجموعه سمپوزیوم‌های معدن بود و تا برگزاری کنگره جهانی در تهران به پیش رفتیم که تجارب بسیار ارزشمندی چه از نظر تجربه برگزاری چنین همایش‌هایی و چه از نظر انتقال دانش فنی و آموزش، برای فعالین بخش معدن به ارمغان آورده است.

در سال ۱۳۷۸ اولین کنفرانس دانشجویی مهندسی معدن در دانشکده فنی دانشگاه تهران برگزار شد و هنوز هم دبیرخانه دائمی این مجموعه کنفرانس‌ها در دانشکده فنی فعال است. پس از برگزاری موفق اولین دوره، دوره‌های بعدی به ترتیب در دانشگاه‌های صنعتی شاهرود، صنعتی امیرکبیر، شهید باهنر کرمان و صنعتی اصفهان برگزار شد و ششمین دوره آن در تاریخ ۲۱ الی ۲۳ اسفندماه سال جاری با هدف مشارکت در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورمان از طریق نشر و ترویج دانایی و روحیه تحقیق و انتقال تجربیات در دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار خواهد شد. اهداف این کنفرانس ارائه دستاوردهای علمی و پژوهشی در زمینه‌های مختلف مهندسی معدن، توسعه و ترویج مهارت‌های مورد نیاز دانشجویان و متخصصان بخش معدن، ایجاد و توسعه شبکه‌های اساتید، دانشجویان و متخصصان بخش معدن، آشنایی با افق‌های جدید و تحقیق و تبادل تجارب و یافته‌های دانشجویان و محققان ایرانی می‌باشد. تمامی امور این کنفرانس از قبیل دریافت مقالات، داوری‌ها و ثبت نام به صورت کاملاً اینترنتی و تحت سیستم مکانیزاسیون کنفرانس انجام می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.iscme.com مراجعه نمایند.

آدرس و تلفن دبیرخانه: تهران - خیابان حافظ - روبروی خیابان سمیه - دانشگاه صنعتی امیرکبیر - دانشکده مهندسی معدن، متالورژی و نفت - طبقه ۸ - دبیرخانه کنفرانس دانشجویی مهندسی معدن
تلفن: ۰۲۱-۶۴۵۴۲۹۴۰

بلور، نشریه برتر کشور

دومین جشنواره موضوعی نشریات دانشجویی سراسر کشور در مرداد ماه سال ۸۶ در دانشگاه تهران برگزار شد که در پایان روز دوم، فصلنامه علمی تخصصی بلور دانشجویان مهندسی معدن دانشگاه صنعتی امیرکبیر موفق به کسب جایگاه نشریه برتر در گروه فنی و مهندسی گردید. نشریه بلور علاوه بر این عنوان در بخش مقاله‌های تخصصی، مقام اول و در بخش طرح جلد و صفحه آرایی، مقام سوم را کسب نمود.

لازم به ذکر است فصلنامه علمی تخصصی بلور فعالیت خود را از سال ۱۳۷۴ به صورت گاهنامه علمی دانشجویی داخلی دانشکده مهندسی معدن دانشگاه صنعتی امیرکبیر آغاز نمود و امروز با ترتیب انتشار فصلنامه و با تیراژ ۱۰۰۰ نسخه منتشر می‌شود و به دانشگاه‌های سراسر کشور و صنایع معدنی ارسال می‌شود.

وب سایت: www.bolur.com

اولین همایش ملی زئولیت ایران

این همایش به منظور گسترش و بسط دانش و تکنولوژی ترکیبات سحرآمیز زئولیتی به‌عنوان کاتالیست، جاذب و مبادله‌کننده یونی پر کاربرد در صنایع مختلف اعم از نفت و گاز و پتروشیمی، صنایع شوینده، محیط زیست، کشاورزی و دامپروری و... اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۷ در دانشگاه امیر کبیر تهران برگزار می‌گردد. از آنجائیکه این همایش اولین نشست علمی بررسی زئولیت‌ها از همه ابعاد کاربردی و علمی آن‌ها می‌باشد و با توجه به آمار محققان و دانشجویانی که امروزه مطالعات خود را در این زمینه انجام می‌دهند، انتظار می‌رود همایش به لحاظ علمی درجه‌های نوینی را بگشاید و مکانی باشد برای آشنایی هرچه بیشتر محققان با یکدیگر و شناخت دانش و ابزارهای نوین جهانی در این زمینه علمی.

نمایشگاه معدن و صنایع معدنی پلی تکنیک ۲۰۰۸

همزمان با برگزاری ششمین کنفرانس دانشجویی مهندسی معدن (۲۱-۲۳ اسفند ۸۶)، نمایشگاه معدن و صنایع معدنی با هدف توسعه صنایع معدنی در محل دائمی نمایشگاه‌های دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار می‌گردد.

هدف از برگزاری این نمایشگاه، نمودن دستاوردهای علمی و صنعتی و ارتباط بیشتر دانشگاه و صنعت است. همچنین عرصه ایست برای آشنایی بیشتر شرکت‌کنندگان با یکدیگر و تبادل نظریه‌ها و افکار جدید.

نخستین همایش انجمن فناوری‌های بومی ایران

نخستین همایش انجمن فناوری‌های بومی ایران به همت انجمن فناوری‌های بومی ایران و دانشگاه صنعتی شریف با حضور بزرگان و استادان فن و همچنین ارگان‌ها و شرکت‌های معتبر در ۱۸ و ۱۹ اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۸ در محل دانشگاه صنعتی شریف برگزار می‌شود. با توجه به ابعاد گسترده فناوری‌های بومی ایران و حجم وسیع مخاطبان و برگزاری آن در معتبرترین دانشگاه صنعتی کشور، فرصتی پیش آمده است تا ارگان‌ها و شرکت‌های علاقمند و فعال در زمینه فناوری‌های بومی ایران بتوانند به ارائه دستاوردها و تبادل نظرات و اطلاعات خود بپردازند. از این رو برگزارکنندگان تلاش نموده‌اند تا شرایط مناسبی برای استفاده علاقمندان فراهم نمایند. هدف از این همایش شناختن و شناساندن ابعاد گسترده فناوری‌های بومی و توجه دادن به ارزش‌های نهفته در این بخش از میراث کهن فرهنگی ایران، تفکر و تعقل در فناوری‌های بومی، انطباق با دانش امروز و به روز کردن آن، و از سوی دیگر در بومی کردن فناوری‌های نوین و تطبیق آن با ویژگی‌های فرهنگ ایرانی می‌باشد که با حضور مدیران و کارشناسان مراکز علمی و تحقیقاتی برگزار می‌گردد.

آدرس دبیرخانه همایش:

تهران - صندوق پستی ۹۴۶۵-۱۱۱۵۵

تلفن و نمابر: ۰۲۱-۶۶۰۲۲۷۴۶

شماره ۱۰ - اسفندماه ۱۳۸۶

زیر نظر کمیته انتشارات انجمن

دکتر مهدی ایران نژاد، مهندس علی اصغر خدایاری، مهندس جواد میرمعینی

همکاران این شماره:

مهندس مصطفی علیزاده، مصطفی محمدی پور، پیمان قیصر سلوط، بهروز عباسی، امید یوسف زاده، فاطمه حاجی‌ئی، مریم فقیهی
گرافیسیت: سهیل ضیائی

نشانی انجمن: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان‌های قدس و وصال، کوچه اسکو،

پلاک ۲۳، واحد ۱۱ - صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۷۵۹۹

تلفن: ۶۶۴۱۹۲۶۵ تلفکس: ۶۶۴۱۸۳۰۲

Website: www.irsme.com

E-mail: khabarnameh@irsme.com

دانشکده مهندسی معدن
دانشگاه تهران
University of Tehran

انجمن مهندسی معدن ایران
IRSM

آبان ۱۳۸۷

معدن

2nd Mining Engineering Conference
مین مهندسی معدن
کنفرانس مهندسی معدن ایران

October 2008

www.irsme.com
info@irsme.com

تلفن: ۸۸۳۳۱۹۷۳
نمابر: ۸۸۳۳۲۰۳۱
تهران - کارگر شمالی - بالاتر از بزرگراه شهید گمنام
پردیس دانشکده های فنی دانشگاه تهران - دبیرخانه کنفرانس
صندوق پستی ۱۳۳-۱۴۳۹۵

آخرین مهلت ارسال چکیده مقالات ۸۶/۱۰/۲۰
اعلام پذیرش چکیده مقالات ۸۶/۱۱/۲۰
آخرین مهلت دریافت اصل مقالات ۸۷/۱/۳۱
اعلام پذیرش نهایی مقالات ۸۷/۴/۱۵

گاه شماره کنفرانس

- استراتژی توسعه معدنی
- (چشم انداز: SWOT، آموزش، تحقیق و توسعه، قوانین و مقررات و ...)
- معدن و توسعه پایدار
- HSE (بازیافت، مدیریت پسماند، مخاطرات معدنی و ...)
- اقتصاد و مدیریت منابع معدنی
- مهندسی اکتشاف
- استخراج و مهندسی سنگ
- فراوری مواد معدنی
- فن آوری ها و عرصه های نوین در مهندسی معدن
- (نانو تکنولوژی، بیوتکنولوژی، IT، مهندسی ارزش، مدیریت ریسک و ...)

محورهای موضوعی کنفرانس